

Report on the Forest and wildlife of Patnanungan Municipality

Ulat sa Kagubatan at buhay-ilang ng Bayan ng Patnanungan

Since 1999 biology students from UPLB and Oxford University in England have been conducting studies on the forest and wildlife of the Polillo Islands in conjunction with the Polillo Ecology Stewardship Programme led by Vicente Yngente. The following information is a result of a short visit to Patnanungan in September 2001, which we hope will be of most significance to members of your municipality:

Magmula pa noong 1999, and mga mag-aaral ng biyolohiya buhat pa sa UPLB at Oxford University sa Inglatera ay nagsasagawa ng mga pag-aaral sa kagubatan at buhay-ilang ng buong Kapuluan ng Polillo kasabay ng Polillo Ecology Stewardship Programme (Programa sa Pangangasiwa ng Ekolohiya ng Polillo) na pinangungunahan ni Vicente Yngente. Ang mga sumusunod na kaalaman ay ang kinalabasan ng maikling pagbisita sa Patnanungan noong Setyembre 2001 kaya inaasahan namin na maging makabuluhan sa bawat mamamayan ng inyong bayan:

Background

Historically the Polillo Islands were entirely forested. With few exceptions all forests were very heavily logged during the concessions of the 1950s-80s by commercial companies and have been under continual logging pressure since. The forests of Polillo yielded excellent quality timber exported worldwide, at least 3 ships a month were reported to depart carrying wood for furniture as far as Europe. Today, the remaining logged forests have little economic value and are easily accessible due to the old logging roads. Many have been extensively cleared for coconut plantations. The remnant forest fragments are the last stronghold for many rare Philippine species and species unique to the Polillos. In Patnanungan the major threat to forest is deforestation, caused by the conversion of land to coconut plantations, Kaingin and illegal logging.

Sa kasaysayan ang buong pulo ng Polillo ay natatakpan ng kagubatan. Maliban sa iilan, lahat ng mga kagubatan sa pulo ng Polillo ay sumailalim ng matinding pangangahoy nang magkaroon ng mga konsesyon ng mga kompanyang komersiyal noong mga taon ng 1950 hanggang 1980. Hanggang ngayon patuloy pa rin ang pagtotroso. Ang mga kagubatan ng Polillo ay pinanggagalingan ng mataas na uri ng troso na iniluluwas sa ibang panig ng mundo. Hindi bababa sa 3 barko sa isang buwan ang naiuulat na umaalis at nagdadala ng kahoy para sa paggawa ng mga muwebles na umaabot pa ng Europe. Ngayon, ang mga natitirang pinagkahuyang gubat ay wala gaanong halagang pangkabuhayan. Madali na pati mapuntahan ang mga ito dahil sa mga dating daanan ng mga troso. Malalawak na mga kagubatan ang nahawanan upang gawing mga niyogan. Ang mga nalalabing kagubatan ang huling kanlungan ng mga pambihirang uri sa Pilipinas at mga uring bukod tanging sa kapuluan lamang ng Polillo matatagpuan. Sa bayan ng Burdeos ang mga pangunahing panganib sa kagubatan ay ang pagkasira nito sanhi ng pagbabago sa lupain upang gawin itong niyogan, kaingin at ilegal na pangangahoy

FOREST STATUS

KALAGAYAN NG KAGUBATAN

The accompanying map made with the help of local residents shows to a large extent how much forest remains on Patnanungan, its distribution and other land uses. However as knowledge grows the map can be made more complete. In some areas forest and coconut form a complex interlinked matrix, which cannot be delineated further at this scale. The forested regions marked on the map are of differing quality, partly due to the extent to which areas have been logged and partly due to the underlying geology and landscape. Many important tree species unique to Polillo were found during the recent surveys including Lanete, Dulitan Pasak and Kamagung. Apitong, Yakal Blanco and Palosapis are particularly threatened by logging.

Makikita sa nakapaloob na mapa kung gaano kalaki ang nalalabing kagubatan sa Polillo at ang kinatatayuan nito. Sa ibang mga lugar ang kagubatan at niyogan ay bumubuo ng masalimuot na pagkakaugnay na hindi maipaliwanag sa ganitong batayan. Ang mga magugubat na lugar na nakasaad sa mapa ay may iba-ibang kalidad, bahagyang sanhi ng lawak ng mga pinagkahuyang lugar at bahagyang sanhi ng batayang heolohiya at likas na tanawin.

Sa loob ng bayan ng Burdeos, ang reserbang watershed nito at ang kagubatang komunidad ng Aluyon (ipinagbabawal ng lokal na komunidad ang pagputol ng punong-kahoy) ay napakaganda pa ng kalidad.. Napakarami pang uri ng mga punong-kahoy ang matatagpuan dito lalong-lalo na ang mga uri na tumutubo sa lilim na katangian ng gubat na kailan man ay hindi pa pinagkakahuyan. Ang kalagayang ito ay napakahalaga sa pangangalaga ng kagubatan. Ang mga lugar na ito ay kakaiba dahil sa batong-apog nitong heolohiya na nagpapahintulot ng pagtubo ng mga uring hindi matatagpuan sa ibang lugar. Ang mga kagubatan sa kapaligiran ng Ilog Anibawan ay hiwa-hiwalay at pinagkakahuyan ngunit maganda pa ang kalidad. Ang mga kagubatang ito ay nakasaad sa napapaloob na mapa.

Maraming mahahalagang uri ng punong-kahoy ang matatagpuan sa Polillo lamang batay sa mga pinakabagong pag-aaral. Nabibilang dito ang mga uri ng Apitong, Hagakhak, Yakal Blanco, Palosapis, Lanete, Tapat-tapat, Dulitan Pasak at Kamagong. Ang Apitong, Yakal Blanco at Palosapis ay sadyang nanganganib dahil sa pagtotoroso..

BIRDS

MGA IBON

During the recent surveys of forest patches on Patnanungan almost 40 species of birds were recorded. Including the following birds that live only in the Polillo Islands: The Tarictic, the manipol ng Polillo and the blue naped kagit ng Polillo. Most importantly the kalangay (cockatoo) was seen on Patnanungan, a record of vital importance. In the early 1900s, 100s of kalangay were reported in Polillo's. Now this population has virtually disappeared. Throughout the Philippines numbers of kalangay have plummeted by at least 80% in just 45 years mainly due to hunting. Today it is found only on a few islands within the Archipelago. Internationally trade in the kalangay has been banned however if the survival of this uniquely Filipino bird is to be secured for future generations it is essential that it is given sufficient protection in the few localities such as Patnanungan where it still resides. Other species seriously threatened by hunting the Kagit, the Colasisi, lagaran, Umamban and balod.

Batay sa mga pinakabagong pag-aaral sa mga kapisirang gubat halos 480 na uri ng mga ibon ang nakita. Kasama ditto ang mgasumusunod na ibong sa Polillo lamang nakikita: Ang tariktik, ang manipol ng Polillo ang kagit ng Polillo (Polillo's blue-naped parrot).

Reptiles and Amphibians

MGA REPTILYA AT MGA AMPIBIYAN

Many reptiles and amphibians were found on Patnanungan some rare, restricted in range and dependant on forest. Notable species include pseudogecko and Calotes, both known only from the Polillo Islands, and the Luzon forest frog a strict forest resident that has recently been recognised as distinct from those in the uplands of Luzon and therefore more at risk because so few of its lowland forests remain.

Maraming mga reptilya at mga ampibiyan ang natagpuan sa Patnanungan na bihirang makita, limitado ang paggala at umaasa sa kagubatan. Ang mga ito ay: ang pseudogecko at Calotes na parehong nakikita lamang sa Kapuluhan ng Polillo. Dito din makikitata ang palakang gubat ng Luzon na naninirahan lamang sa kagubatan. Ang palakang ito ay kinilala kamakailan na kakaiba sa mga natatagpuan sa matataas na lugar sa Luzon at sadyang nanganganib dahil kakaunti na lamang ang mga nalalabing mabababang gubat.

MAMMALS

MGA MAMALYA

Of particular importance in Patnanungan are the many caves, which are vital for roosting bats. The presence of these caves combined with the nearby forested areas explains why so many different species of bats (more than 25) have so far been recorded from the Polillo Islands, this is an exceptional number given the size of the Polillo Islands. The Philippine deer was also found to still survive on Patnanungan.

Napakahalaga din ng mga kuweba sa Burdeos kung saan humahapon ang mga paniki. Ang pagkakaroon ng mga kuweba at kagubatan sa iisang lugar ang dahilan kung bakit napakaraming uri ng paniki (higit sa

25) ang naiiulat mula sa Polillo - di-pangkaraniwan sa maliit na pulo. Ang usa ay natagpuang nabubuhay pa sa Patnanungan.

CONCLUSION

PANGWAKAS

Forest and mangroves of Patnanungan provide a crucial habitat to many outstanding species of animals including the kalangay and kagit that are so threatened that they risk becoming extinct. All forests even if logged are important not only because of the incredible wildlife they support, but because they play a vital role in maintaining the environment. Forests provide potable water, protect land from erosion, frequent typhoons and risk of flash floods, influence the health of mangrove and coral reef systems and produce natural resources, such as timber, bamboo, rattan, fruits and medicinal plants.

The caves in Patnanungan are of exceptional importance because of the large number of bats they support, and deserve to be protected from disturbance.

The large areas of mangrove on Patnanungan provides fundamental nursery and breeding grounds for fish, buffer the islands against waves and typhoons and are important feeding grounds for the highly endangered kalangay.

Ang mga kagubatan at bakawan ng Patnanungan ay nagbibigay ng napakahalagang tirahan ng mga pambihirang uri ng hayop kasama ang kalangay at kagit na lubhang nanganganib na maglaho. Lahat ng mga kagubatan kahit na pinagkahuyan na at mahalaga di lamang sa pambihirang buhay-ilang na tinataguyod nito kundi sa tungkulin nitong panatilihin ang kalikasan. Ang mga kagubatan ay nagbibigay ng malinis na tubig. Nagbibigay din ito ng kaligtasan laban sa pagguho ng lupa, madalas na pagbagyo at panganib na dulot ng biglaang pagbaha. Iniimpluwensiyahan din nito ang kalusugan ng mga sistemang bakawan at koral at nagbibigay ng likas yaman tulad ng torso, rattan, prutas at halamang gamot.

Ang mga kuweba sa Patnanungan ay sadyang napakahalaga dahil sa maraming bilang ng mga paniki ang tinataguyod nito at nararapat na pangalagaan.

Ang malalawak na bakawan sa Patnanungan ay nagbibigay ng mga kailangan sa narseri at pagpaparami ng isad. Pananggalang din ito sa mga alon at mga bagyo. Dito din nanginginain ang lubhang nanganganib na kalangay.

RECOMMENDATIONS

The wildlife, forests and mangroves of Patnanungan are extremely special and are a treasure for future generations. They can be cared for in many ways but will require the motivation and cooperation of local communities.

We consider the following suggestions to be potentially feasible actions:

Ang buhay-ilang at mga kagubatan ng Polillo ay sadyang napakahalaga at tanging yaman na maipapamana sa mga susunod na henerasyon. Maaalagaan ang mga ito sa maraming paraan ngunit mangangailangan ng pag-udyok at pakikipagtulungan ng mga mamamayan. Ang buhay-ilang ng Kapuluan ng Polillo ay pananagutan ng bawat isa.

Ang mga sumusunod ay mga mungkahing maaring gawin:

1. Community awareness and action

1. Kabatiran at pagkilos ng komunidad

Efforts should be made to raise the profile of Patnanungan's forests, mangroves and wildlife within the communities of the municipality so that people recognize their importance, the need to safeguard against habitat loss and capture of wild species and are encouraged to act as guardians of their environment.

Stronger linkages and cooperation between local government units, the local environment agency (CENRO), and teachers/school officials could foster an environmental education programme of great benefit to all concerned, and develop a greater awareness of biodiversity conservation on Patnanungan.

Ipatid sa mga mamamayan ng Patnanungan na alamin ang kahalagahan ng kanilang mga gubat. Kailangan din pangalagaan ang mga ito sa pagkasira at pakalipol ng mga buhay-ilang at hikayatin ang mga mamamayan na maging bantay ng kanilang kalikasan.

Patibayin ang ugnayan at pakikipagtulungan ng mga sangay ng local na pamahalaan, CENRO, mga guro/mga opisyal ng mga paaralan at ng Polillo Ecology Warden na magsagawa ng programang pang- edukasyong pangkalikasan na pakikinabangan ng lahat. Kailangan din magkaroon ng kampanya sa pangangalaga ng biodiversity sa buong kapuluan ng Polillo.

Ang kagubatang komunidad ng Aluyon ay isang magandang halimbawa ng matagumpay na simulaing local na pinatitibay ng epektibong pangangalaga na dapat gayahin sa ibang pook.

2. Protecting the remaining lowland and mangrove forest

2. PANGANGALAGA NG NALALABING KAGUBATAN

The remaining forest in Patnanungan is of great importance. It would be worthwhile formalising measures to protect areas of forest for their unique wildlife and potential value if utilised as a watershed. Other municipalities employ a watershed forest guard to protect forest from illegal logging and safeguard against hunting. Fully protected areas where any timber extraction and hunting is totally forbidden are a useful option. There is also a need to work with individual forest owners to highlight the value of their forests and to discuss measures to ensure their protection for future generations.

Ang nalalabing kagubatan ng Patnanungan ay sadyang napakahalaga. Magiging maganda kung magagawan ng batas ang pangangalaga sa mga gubat para sa pambihirang buhay-ilang nito at kahalagahan nito na maging watershed. Sa ibang bayan ay may mga batay-gubat na nagbabantay sa mga illegal na pangangahoy at pangangaso. Lubos na kapakipakinabang ang pagbabawal ng pagtotroso at pangangasosa lahat ng pinangangalagaang lugar. Kailangan din makipag-ugnayan sa bawat nagmamay-ari ng lupang kinatatayuan ng gubat upang mapagtuunan ng pansin ang kahalagahan ng kanilang mga gubat at upang matalakay ang mga paraan para matiyak ang kanilang pangangalaga sa susunod na heherasyon.

It is possible to promote regeneration in heavily logged forests by enrichment planting with seedlings of the native timber tree species. Many of these species do not disperse their seeds far, and so may not otherwise regenerate in logged areas. It is vital that trees replanted are native to Patnanungan because these are the unique species that are the islands own treasures. The most suitable species to plant are natives such as Narra, Apitong, Red and White Lauan, Yakal, Bagtikan, Palosapis and Yakal Blanco. These need to be protected as seedlings till they reach a size where they can survive independently (without being destroyed by animals). Mahogany and Giant Ipil are not native species, and should not be planted if possible.

With sensible management logged forests in Burdeos might provide long-term sustainable production of timber and maintained forest cover essential for the areas unique wildlife. Currently trees are cut when they are still small, causing two problems:

1. Regeneration of timber trees is poor. Trees are cut before they reach reproductive age. If this continues for many more years timber species (e.g. Yakal) will gradually be lost from the forests, and replaced by species of little value (such as Antipolo and Takip-asin).
2. The amount of timber obtained per tree is low. If trees are left for a few more years they will grow to a much greater size, and yields will be considerably larger.

Sensible forest management would leave heavily logged forests undisturbed for many years, to allow the trees to grow to a large size. Then, most trees larger than 45 cm diameter can be cut, although at least 20% of these large trees should be left to encourage regeneration, and all species under this size left continue growth.

Sa maayos na pamamahala ng mga pinagkahuyang gubat sa Burdeos ay magdudulot ito ng pangmatagalang produksiyon ng troso at mapapanatili ang kublihan sa gubat na kailangan ng mga pambihirang buhay-ilang. Sa ngayon ang mga punong-kahoy ay pinuputol habang sila ay maliliit pa kaya nagdudulot ng dalawang suliranin:

1. *Ang muling pagtubo ng mga punong-kahoy ay hindi na maganda. Ang mga punong-kahoy ay pinuputol na bago pa man mamulaklak, mamunga at magparami ang mga ito. Kung ang gawaing ito ay magpapatuloy pa sa mga susunod na taon ang mga punong-kahoy (tulad ng Yakal) at unti-unting mauubos sa mga kagubatan at mapapalitan ng mga uring hindi gaano mahalaga (tulad ng Antipolo at Takip-asin).*

2. *Ang kabuuang dami ng troso na nakukuha sa bawat puno ay kakaunti. Kung hahayaan ang mga punong-kahoy ng mga ilang taon ay mapapalaki pa ang mga ito at makakapagbigay ng masmaraming ani.*

In order for the kalangay to continue to survive on Patnanungan it is essential to maintain trees that are sufficiently large to be used by the birds for nesting.

Upang maipagpatuloy ang kaligtasan ng kalangay sa Patnanungan, kinakailangan panatilihin ang mga malalaking punong-kahoy na maaaring pagpugaran ng mga ito.

3. Vigilance against the capture and trade of wild animals

3. Mapagbantay sa pagkalipol at pagkalakal ng buhay-ilang

The catastrophic decline of the Kalangay across the Polillo Islands and indeed right across the Philippines serves as a harsh warning against the consequences of hunting. In the case of the kalangay, females only lay between 1 to 3 eggs in a nest and if poached numbers will never increase and populations will decline till extinction. All residents should be aware the threat this poses and be vigilant against the hunting and trade of wild birds. Hunting is of such a great concern since many species now survive in very small numbers such as the kagit due in part to loss of their forest habitat and from hunting. These populations cannot recover if hunting is sustained and ultimately are faced with extinction.

Ang matinding pagkabawas ng bilang ng mga Kalangay sa buong Polillo pati na rin sa buong Pilipinas ay babala sa mga masasamang dulot ng pangangaso. Sa kaso ng kalangay, ang mga inahin ay nangingitlog ng 1 hanggang 3 sa isang pugad at kung ang mga bilang ng nililipol ay hinding-hindi tataas ang mga populasyon ay babasa hanggang sa maglaho ang mga ito. Kailangang mabatid ng mga mamamayan ang panganib nito kaya dapat maging mapagbantay sa pangangaso at pangangalakal ng mga ibong-ilang. Ang pangangaso ay mabigat na suliranin dahil ang mgabilang ng nalalabing populasyon tulad ng kagit ay lubhang napakaliit dahil sa pagkasira ng kanilang tirahan at pangangaso. Ang mga populasyon na ito ay hindi manunumbalik sa dating bilang kapag hindi mapigil ang pangangaso at magdudulot ng pagkalaho ng mga ito.

That these forests contain an outstanding array of wildlife is indisputable though whether this unique wildlife will remain for future generations is far from certain. It is dependent upon whether (1) sufficient protection can be afforded to the areas of forest and mangroves upon which these species depend (2) the threats posed by hunting may be eliminated.

Hindi matututulan na ang mga kagubatan ay may pambihirang dami ng buhay-ilang. Bagaman ang pananatili ng mga namumukod tanging buhay-ilang na mga ito para sa mga susunod na henerasyon ay hindi mawari. Nakasalalay ang mga ito sa (1) sapat na pangangalaga na maibibigay sa mga sa gubat at bakawan kung saan ang mga buhay-ilang ay nakasalalay (2) ang panganib dulot ng pangangaso ay mawawala.